

Dividenžu izmaksa 2019. gadā – kam jāpievērš uzmanība? 1/46/19

Saskaņā ar IIN likuma pārejas noteikumiem 2019. gads ir pēdējais, kurā fiziskas personas saņemtajām dividendēm no peļņas, kas radusies līdz 2017. gada 31. decembrim, var piemērot samazināto IIN likmi. Šajā rakstā – par aspektiem, kam pievērst uzmanību, ja Latvijas uzņēmums šogad izmaksā dividendes fiziskām personām.

Dividenžu izmaksa fiziskām personām

Vispārīgā kārtībā atbilstoši IIN likuma 15. panta piektajai daļai ienākumam no kapitāla, tostarp no kapitāla pieauguma (dividendēm), piemēro IIN 20% likmi.

Ar 2018. gada 1. janvāri spēkā esošais IIN likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkta “a” apakšpunkts nosaka, ka dividendes neiekļauj personas gada apliekamajā ienākumā un ar IIN neapliek, ja uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras izmaksā dividendes, Latvijā ir samaksāts UIN saskaņā ar jauno UIN likumu (šo atbrīvojumu no IIN nepiemēro, ja UIN samaksāts saskaņā ar veco likumu “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”). Taču šo atbrīvojumu piemēro tikai dividendēm, ko izmaksā, sadalot pēc 2017. gada gūtu Latvijas uzņēmuma peļņu, ja UIN samaksāts saskaņā ar jauno UIN likumu.

Jāņem vērā, ka dividendēm, ko izmaksā no peļņas, kas radusies līdz 2017. gada 31. decembrim, piemēro normatīvo regulējumu, kurš noteica, ka par uzņēmuma peļņu un dividendēm jāmaksā gan UIN, gan IIN. Saskaņā ar IIN likuma pārejas noteikumu 130. punktu 2018. un 2019. gadā Latvijas uzņēmuma izmaksātajām dividendēm no peļņas, kas radusies līdz 2017. gada 31. decembrim, var piemērot IIN samazināto 10% likmi.

Tādējādi vēl tikai līdz šā gada 31. decembrim dividendēm no peļņas, kas veidojusies līdz 2017. gada 31. decembrim, var piemērot IIN 10% likmi. Ar 2020. gada 1. janvāri šīm dividendēm būs jāpiemēro IIN 20% likme.

Caurplūstošo dividenžu izmaksa fiziskām personām

Ja Latvijas uzņēmums 2019. gadā sadala dividendēs 2018. gada peļņu, ko veido arī meitas uzņēmuma izmaksātās dividendes no peļņas, kas veidojās līdz 2017. gada 31. decembrim, tad jāņem vērā, ka saskaņā ar UIN likuma 6. panta pirmo daļu nodokļa maksātājs ir tiesīgs samazināt ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru tādā apjomā, kādā nodokļa maksātājs ir saņēmis dividendes no dividenžu izmaksātāja, kurš savā rezidences valstī ir UIN maksātājs, vai dividendes, no kurām to izmaksas valstī ir ieturēts nodoklis, izņemot dividendes, kas saņemtas no personas, kura atrodas, ir izveidota vai nodibināta zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās.

Savukārt MK 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” piemērošanas kārtība” 35.¹ punktā noteikts, ka, piemērojot likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktu, tajā paredzēto atbrīvojumu piemēro arī dividendēm un tām pielīdzinātam ienākumam, ko izmaksā UIN maksātājs, ja šis UIN maksātājs – dividenžu izmaksātājs – ir bijis tiesīgs par šo dividenžu un tām pielīdzināmā ienākuma apmēru samazināt ar UIN apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru atbilstoši

UIN likuma nosacījumiem.

Tādējādi, ja Latvijas uzņēmums – dividenžu izmaksātājs – ir tiesīgs par dividenžu ienākuma apmēru samazināt ar UIN apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru atbilstoši UIN likuma nosacījumiem, tad dividenžu ienākumam piemēro IIN likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punktā paredzēto atbrīvojumu no IIN. Tātad, ja Latvijas uzņēmums 2019. gadā sadala dividendēs 2018. gada peļņu, ko veido arī meitas uzņēmuma izmaksātās dividendes par peļņu, kas veidojās līdz 2017. gada 31. decembrim, tad par šīm dividendēm IIN nav jāmaksā.